СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 278. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, субота, 29-го листопада 1947. No. 278. JERSEY CITY and NEW YORK, Saturday, November 29, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ в злуч. держ. америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ДОПОМОГА ЕВРОПІ В ПОВНІМ СЕНАТІ ЩЕ НЕ ВИРІШЕНА

Вашингтон, 27 листопада. — вирішення наглої допомоги для Европи, яке мало бути ухвалене в повнім сенаті в середу 26 листопада, переложене до понеділка наступного тижня. Це сталося тому, що під час дебати деякі сенатори несподівано внесли поправку до законопроєкту, щоб висоту допомогу знижено на 197,000,000, отже на більше ніж домагаються деякі конгресмени в палаті репрезентантів. При голосуванні поправку відкинено 56 голосамо проти 30, одначе справа принизилася на стільки, що треба було відложити дальшу дебату. Перемогу при відкиненні поправки треба завдячувати сенаторові Ванденбергові, який виказував конечність повної допомоги, коли Америка хоче врятувати Европу перед заливом комунізму. Дискусія над допомогою ведеться дальше в сенаті й буде продовжуватися до понеділка. Нема сумніву, що сенатори зголосять ще нові поправки, подібно як це діється в палаті репрентантів. Одначе панує загальне поняття, що сенат прийме висоту допомоги, як це пропонував президент.

ВИЇЗД ДОМІВ ДЕЛЕГАТІВ НА ПАНАМЕРИКАНСЬКУ УКРАЇНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

Делегати, які приїхали до Ню Йорку на Панамериканську Українську Конференцію, відїхали у свої країни після покінчення нарад. Частина делегатів з Канади відїхала ще в суботу 22 листопада, а останні два, тобто о. д-р В. Кушнір і інж. В. Коссар осталися разом з делегатами інших країн на нарадах в справі скоординування акції для розселення скитальників аж до понеділка, 24 листопада. Після цих нарад і після підписання Меморанда до Обєднаних Держав канадійські делегати відїхали в середу 26 листопада, а бразилійські делегати, тобто о. М. Іванів і І. Горачук відїхали літаком в четвер в ночі 27 листопада. Гості з Аргентини, тобто Іван Григоращук і Андрій Білопольський та інж. Дмитро Андрієвський з Европи, осталися ще на якийсь час у Злучених Державах.

СОВЄТИ ВИДАЮТЬ СТО МІЛЬЙОНІВ РІЧНО НА ПРОПАГАНДУ.

Ню Йорк. — Віктор Кравченко, бувший високий совєтський урядовець, який залишив службу як торговельний аташе при амбасаді в Злучених Державах й опісля написав книжку „Чому я вибрав свободу", оприлюднив заяву з осторогою, що Америка мусить бути неуступчива супроти Совєтів, коли має бути втриманий мир. Він вказав на те, що умови з Тегерану, Ялти і Потсдаму виказують, що всяка уступчивість супроти Совєтів є безцільна. Кравченко звернув теж уваг на конечність американської пропаганди проти совєтських наклепів. Совєти, як каже Кравченко, видають $100,000,000 на пропаганду, то як може Америка видавати менше?

МІКОЛАЙЧИК В АМЕРИЦІ.

Ню Йорк. — Бувший віцепремєр Польщі, провідник Селянської Партії Станіслав Міколайчик, приїхав літаком до Злучених Держав в середу перед Днем Подяки. У четвер він оприлюднив заяву, що під час свого побуту на свободі він зможе причинитися до поширення демократії по цілому світі. Про Польщу сказав, що вона находиться під большевицьким ярмом і над нею панує тепер польська й совєтська тайна поліція. Разом з ним прибули його прибічники з найближчими членами родини.

СВЯТОЧНИЙ НАСТРІЙ У ДНІ ПОДЯКИ.

За звідомленнями пресових бюр День Подяки в Злучених Державах перейшов під знаком веселих настроїв, не зважаючи на непевне політичне положення у світі. Кожен відчував багатство й добробут Америки, хоч у церковних проповідях і принагідних святочних промовах кожен згадував про нужду в інших країнах світу, головно в Европі. Президент Труман наказав наперед приготовити обід без начинки з хліба, щоб дати приклад, як належить зберігати збіжжя й муку для потреб Европи. Різні добродійні установи роздавали даремні обіди для убогих, а замітне було святочне прийняття для ново прибувших імігрантів — бувших скитальників — в Ню Йорку, бо на цьому прийнятті виголосив промову секретар торгівлі В. Аверел Гариман. Він заявив, що Америка повинна допустити більше скитальників, бо вони є живими свідками поневолення Европи.

ПОСАДНИК БОСТОНУ ВИЙШОВ З ТЮРМИ.

Бостон. — Після відсидження 5 місяців у тюрмі за обманування пошти при висилці листів, посадник Джеймс Корлі вийшов на волю за помилуванням президента. Він мав сидіти ще 17 місяців. Під час відсиджування кари справував уряд посадника тимчасовий посадник Джан Д. Гайнс, а тепер Корлі обіймe наново своє становище.

На фронті Української Повстанської Армії в Чехословаччині

ГЕРОЇЧНА ОБОРОНА ТРЬОХ ГОЛОДНИХ ВОЯКІВ У.П.А. ПРОТИ ЧЕСЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ТОВПИ.

Прага, 22. листопада. (Повітряною поштою до Свободи). — ІК. — Місцевий щоденник „Свободне Слово" у своєму виданні з 19-го листопада подав велике повідомлення про „Драматичну битву з українськими повстанцями", додаючи в підзаголовку, що „Зліквідовано команду одного відділу УПА". Вістка подана з Олешнік, з датою 18-го листопада, і в ній пишеться: В суботу ввечорі в місцевості Олешнік (південна Чехія, біля Будвайсу — прим. кореспондента ІК) трапилось велике заворушення. До одного господара на краю села прийшло трьох вояків УПА, озброєних автоматичними пістолями і револьверами, та зажадали харчів і вечері. Селянин скористав з хвилевої необережности своїх непрошених гостей, перейшов до сусідної кімнати, та, вискочивши через вікно, побіг до місцевого кіна, де між публикою застав теж одного члена СНБ (чеське НКВД — прим. кореcп. ІК), зголошуючи йому про небажані відвідини в його домі. Зібрана в кіні товпа комуністів під проводом поліції побігла до означеної хати, де й застала воякв УПА при вечері. Почалася стрілянина й вояки УПА завзято оборонялись. У висліді одного з них вбито, а другого поранено. Від стрілів запалилося сіно на стриху і під час викликаного пожежою замішання третій вояк УПА вихопився з облоги та втік, невідомо куди й як. За ним зник теж його ранений товариш, що — як здавалося — лежав без притомности. Через два дні, в понеділок, попав в чеський полон і нераненний вояк УПА, як намагався в місцевості Нетоліци роздобути харчів. За пораненим, натомість, пропав слід. Вояки УПА мали залишити в Олешніку кореспонденцію, всілякі довідки, пляни та золоті рублі на загальну вартість біля 300,000 корон (50 чеських корон — 1 доляр). З цего чеські власті здогадуються, що згаданих трьох вояків УПА належали до штабу одного з відділів.

Перша українська робітнича оселя в американській зоні

10. листопада ц. р. підписано у Франкфурті договір між Американською військовою владою, ПСІРО і Романом І. Смуком, представником Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, на підставі якого твориться перша українська робітнича оселя в американській зоні Німеччини.

Оселя буде зорганізована в окремому таборі коло Гіссену, недалеко величезного американського депо, в якому працюватимуть наші робітники в кількості коло 1,000 людей різного віку. До робітничої оселі, організація якої є виключно в українських руках, буде прийнято 655 некваліфікованих робітників, 100 механіків, 100 доглядачів, 90 шоферів, 10 паровозників, 20 перекладачів і 25 стенотипісток, а крім цього 50 людей з відповідними кваліфікаціями, для адміністрації табору.

УНЕСКО ЗБЕРЕТЬСЯ В ЛІБАНОН В НАСТУПНОМУ РОЦІ.

Місто Мексик, 27. листопада. — Друге генеральне зібрання Виховної, Наукової і Культурної Організації (УНЕСКО) Обєднаних Держав рішило одноголосно, щоб поновно зібратися в 1948 році в Бейруті, в Малій Азії. Не зважаючи на домагання Уругваю, щоб до наступного зібрання допустити представників Еспанії для обговорення „культури Еспанії", цей внесок перепав і зібрання відбудеться з делегатів тих самих країн, що й тепер..

ЩЕ ОДНА КРИТИКА ПРО „ІСТОРІЮ УКРАЇНИ" ПРОФ. КЛАРЕНСА МАНІНҐА.

Журнал „Америкен Гісторикел Рівю", видаваний в Ню Йорку, помістив у числі з жовтня 1947 довшу критику про Історію України, останню наукову працю Кларенса Манінґа, професора Колумбійського Університету. Критичну оцінку написав Д. Ф. Гвайт. Критика зачинається словами, що якщо Україна не зазнає Чотирьох Свобід, а тим самим не стане вільною і незалежною, то це означатиме, що людство втратило надію на „моральний поступ". Далі пишеться, що історію написано „з українського націоналістичного погляду", але написано її в дуже переконливий спосіб і так, що книжку читається дуже легко.

ЗА ЦІЛКОВИТУ ЗАБОРОНУ ВИВОЗУ ТОВАРІВ ДО СОВЄТІВ.

Вашингтон. — Серед відповідальних політиків і державників появився рух, щоб цілковито стримати вивіз товарів і матеріялів до Совєтської Росії. Такий заклик буде виданий Гаролдом Стасеном і Джаном Тейбором, які досі стояли на протилежних полюсах у цій справі. Вони звертають увагу, що нема ніякої рації давати допомогу державі, яка зовсім не доцінює доброї волі Америки і яка з кожної добродійности Злучених Держав кує лише нову зброю проти Америки. Росія не лише очорнює Америку при кожній нагоді, але ще й чинно хоче призвести до знищення Пляну Маршала, а попри те будує свою воєнну машинерію засобами , які вона отримує з Америки.

АМЕРИКА ПІДГОТОВЛЯЄ СВІТОВІ ПОВІТРЯНІ БАЗИ З ПОВНИМ ВИРЯДОМ.

Вашингтон. — На підставі оцінки департаменту стейту секретар повітряного департаменту оборони В. Стюарт Саймингтон вийшов з домаганням, щоб 630 найсильніших американських бомбовиків розіслати негайно по всіх базах світу.

ЦЕ НЮ ЙОРК! — Кажуть, що цей контраст, який представляє „низький" Бруклин, що його бачимо на переді, згладом долішнього Манґетену з його хмародерами, це образ справжнього Ню Йорку.

АМЕРИКАНСЬКО-СОВЄТСЬКИЙ СПІР ЗА КОРДОНИ НІМЕЧЧИНИ

Лондон, 27 листопада. — Непорозуміння та суперечності між міністрами закордонних справ чотирьох великодержав, що відбувають конференцію в Лондоні, збільшується та загострюється з кожним черговим днем нарад. При цьому поділ досі був завжди той сам: Америка, Британія і Франція заступають разом одну думку, а Совєтський Союз другу. До речі, конференція чотирьох великодержав переміналася — як це сьогодні підкреслив французький міністер Бідо — в конференцію тільки „двох великих", іменно Америки і Совєтського Союзу. Сьогодні, в третьому дні нарад видвигнено справу підготовки мирового договору з Німеччиною, точніше, справу німецьких кордонів. Секретар стейту ген. Маршал заявив, що теперішні західні кордони Польщі Америка не вважає за остаточні, а Молотов з черги та з одинаковою впертістю обстоював, що їх вже визначено остаточно та рішучо відкидав американську пропозицію дебатувати на цю тему. З вступних розмов виходило б, що Америка і Совєти погоджуються на потребу одної центральної влади в Німеччині, хоча з інших точок зору до цеї справи підходять. Під час дебат над одною справою звичайно порушувано цілий ряд інших, на що звернув увагу сьогоднішній предсідник конференції, міністер Бідо, заявляючи, що ніхто крім нього самого, не придержується встановленого порядку нарад.

СОВЄТИ ПРОПОНУЮТЬ НА СІЧЕНЬ КОНФЕРЕНЦІЮ В СПРАВІ ЯПОНІЇ.

Лондон, 27 листопада (ЮП). — Московське радіо сьогодні повідомило, що Совєтський Союз запропонував на найблищий січень окремі наради міністрів закордонних справ Америки, Совєтів, Британії та Китаю в справі підготовки мирового договору з Японією. З Вашингтону звертають увагу, що совєтська пропозиція означала б дальші намагання, щоби цей договір диктували великодержави, замість всіх заінтересованих, як це пропонувала Америка. Цю думку відкинула Америка у вересні, після того, як Совєти відкинули американський плян, щоби договір з Японією вирішили 11 країн, які брали активну участь у війні на Далекому Сході.

УРЯД ШУМАНА ДІСТАВ ЗАЯВУ ДОВІРЯ.

Париж, 27 листопада. — Новостворений премієром Робертом Шуманом уряд Франції одержав сьогодні в парляменті заяву довіря, після того, як премієр пообіцяв, що почне негайно енергійну акцію в справі полагодження страйків, що загрозливо поширюються в цілій країні. За заявою довіря голосувало 322 послів, проти неї 168; Деґолісти і консерватисти здержались від голосування. Заповіджена „енергійна акція" уряду проти страйків проявилася негайно, як біля урядових і публичних будинків почали появлятися військові сторожі.

РОСІЙСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ОРГАНІЗАТОРАМИ БЕЗПОРЯДКІВ У ФРАНЦІЇ.

Париж, 27 листопада. — Вчера з наказу французького уряду викинено з країни 19 совєтських громадян, в більшості старих імігрантів, що прийняли опісля знову совєтське громадянство, закидаючи їм встрявання у французькі справи, точніше, організацію та підбурювання до страйків. Всіх їх всаджено до автомашини та відвезено до кордону совєтської зони Німеччини. Сьогодні совєтська амбасада склала відповідний протест.

ПІД ЗАГРОЗОЮ КОМУНІСТИЧНОГО ПЕРЕВОРОТУ В ІТАЛІЇ.

Рим, 27 листопада. — Цілий ряд зорганізованих комуністами страйків, саботажів, насильств і терору створили в Італії безпосередню загрозу комуністичного перевороту та захоплення силою влади в країні. Уряд, рахуючися з такими можливостями, зробив цілий ряд надзвичайних заходів, наказуючи гостре поготівля поліції і військових частин, яке продовжується, хоча сьогоднішній день пройшов спокійно.

ПІДПИСАНО ЮГОСЛАВСЬКО-БОЛГАРСЬКИЙ ДОГОВІР.

Софія, Болгарія, 27 листопада. — У висліді відвідин югославського комуністичного диктатора, маршала Тіта, в столиці Болгарії, тут підписано договір приязні, співпраці та спільної оборони між обома країнами. Церемонія підпису відбулася в приявності Тіта і Дімітрова в місті Варні над Чорним морем.

СУДИТИМУТЬ 13 ДАЛЬШИХ НАЦІСТСЬКИХ ГЕНЕРАЛІВ.

Нюрнберг, Німеччина, 27 листопада. — Американський Військовий Трибунал приготовив акт обвинувачення проти дальших 13 націстських маршалів, генералів та одного адмірала, обвинувачуючи їх за воєнні злочини. Це був би 12 з черги й останній американський суд над відповідальними за воєнні злочини націстськими політичними і військовими керівниками, що охоплює всіх 134 особи.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published dailv except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1 50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПО БОЦІ СВОБОДИ, А ПРОТИ ТИРАНІЇ

Нюйорський губернатор Дюї, промовляючи в Волдорф Асторія в Ню Йорку, минулого понеділка, в справі допомоги Китаєві, сказав такі слова на тему, по чиїм боці Америка та кому вона рішена помагати в цій боротьбі людської свободи з тоталітаризмами:

„Ми, в Америці, вже вибрали цю сторону, з якою нам по дорозі у цьому великому змаганні. Ми її вибрали вже тому 150 років. При ній стоїмо ще далі. Ми є по боці свободи проти тиранії й надіюсь, що так завжди буде".

Дюї, як відомо, є наразі найсильнішим кандидатом Республиканської Партії на будучого президента Злучених Держав, хоч формально вона ще такого кандидата не вибрала. Другим сильним кандидатом цеї партії, а конкурентом Дюія, є сенатор Артур Г. Ванденберґ. Тому що так є, добре запамятати, що говорив у цьому самому часі на подібну тему сенатор Ванденберґ.

Промовляючи в сенаті в справі негайної допомоги Франції, Італії та Австрії на загальну суму $597,000,000 та рекомендуючи цю допомогу, сенатор Ванденберґ вияснив, чому треба помогти. Він заявив, що Алянти разом зі Советами віднесли повну перемогу над державами „Осі", водночас зобовязуючись, що перемога буде використана для „справедливого миру, який запевнив би самовизначення для свобідних людей у свобідному світі". Це зобовязання, підкреслив сенатор, прийняв кожний з Алянтів, так, що „тут не було ніякого вета, ні ніяких абсентувань". Хто ж тепер відкинув би чи нарушував би це зобовязання, яке є „найсвятійшим з усіх, які колинебудь були написані кровю і слізми мучеників", він руйнував би мир і виставляв на небезпеку свою власну судьбу. Це, казав сенатор Ванденберґ, відноситься до кожної столиці на земній кулі. Воно „відноситься до Вашинґтону і в рівній мірі до Москви".

У дальшій частині промови сенатор Ванденберґ говорив про „комуністичну агресію у поході", про большевицьку пяту колону, як теж відбивав комуністичні неправди про американський „економічний імперіялізм", чи „економічну агресію" та американських „воєнних підпалячів". Правда така, казав сенатор, що большевицькі діяння турбують американців та їхню країну і коли вони проти них виступають, то роблять це теж у своєму власному інтересі, бо в обороні західньої цивілізації, до якої вони себе зараховують. Власний американський інтерес, казав сенатор, вимагає „робити усе можливе в мирних рямцях, щоб піддержувати демократичні свободи", при чому ще раз згадав теж і за „самовизначення" країн.

Чим ближче до президентських виборів, тим більше почуємо подібних заяв від різних кандидатів. Памятаймо, що це є та догідна пора, коли можна добути від партійних проводів та кандидатів публичні заяви теж і такій справі, як українська.

Теж добре запамятати ці заяви, бо їх буде можна в потребі пригадати, коли котрийсь з тих кандидатів буде вибраний в наступному році президентом.

Як довго будемо відкладати?

(Законопроект Стратона).)

Як тільки проголошено надзвичайну сесію конгресу, зараз появились голоси, щоб взяти під обради теж і таку надзвичайну справу, якою є ратування переміщених осіб в Европі (Ді Піс). Цю справу могла була полагодити при добрій волі ще минула сесія, але так не сталось. Не думаємо теж, щоб її полагоджено в часі цеї надзвичайної сесії. Одначе добре, що тепер знов іде публичний натиск на те, щоб справу „Ді Піс" визнати за наглу, бо тоді вона буде одною з тих найважніших, які повинні прийти під обради конгресу в січні.

Цей натиск має нині більше значення ще тому, що є сильний настрій проти Советів, а Совети, як відомо, є найбільшими ворогами „Ді Піс". Советська пропаганда дратує американців тим, що закидує Америці, що вона думає спроваджувати переміщені особи на те, щоб мати дешевого робітника. Про це говорив, між іншим, В. А. Зорин, советський делегат до Асамблеї Обєднаних Держав, коли критикував законопроект Стратона в американському конгресі, який пропонує спровадити до Злучених Держав 400,000 переміщених осіб, кожного року по сто тисяч упродовж чотирьох років.

Як бачимо, то делегат країни, яка сама держить від 10 до 20 мільйонів робітників-невільників, береться закидати Злученим Державам, що вони хочуть спроваджувати нещасних скитальців, у більшості жертв советського терору, на те, щоб їх могли визискувати американські капіталісти. Правда ж така, що самі Совети бажали б їх визискувати, а властиво зліквідувати. Це кожний знає, це знають добре й переміщені особи в Европі, тому й не хочуть вертати до Советів, а хочуть дістатись до Америки, знаючи, що тут свобода.

Советська злобна пропаганда, яка атакує Америку навіть за її благородне відношення до голодних „Ді Піс", не має цього наслідку, на який Совети рахують. Советські напади тільки приспішують корисне вирішення справи „Ді Піс" в конгресі в такому напрямі, що тепер Америка згодиться прийняти більше число переміщених осіб до себе, ніж це могло бути, коли б Совети не були рухали цеї справи і не атакували Америки.

Відповідаючи на советські атаки американська преса вияснює, хто це є ті „Ді Піс" і при тому виразно пише, що це жертви советської тиранії, советського терору, які не можуть вертати на рідну ремлю, бо там їх жде смерть, а властиво каторжна праця на Сибірі, яка ще гірша смерти. Ратувати таких людей, пишеться у згаданих газетах, є для американців природним явищем, яке одначе не зрозуміле для тих, що є володарями Кремля. Тому саме Кремль наказує підсувати американцям різні погані мотиви, бо чистих мотивів, гуманітарних, він зрозуміти і відчути не може.

Ню Йорк Таймс, нагадуючи законопроект Стратона, звертає увагу, що Америка має тепер добру нагоду дістати дуже цінний людський матеріял. Це люди, пише Ню Йорк Таймс з 14. листопада, які пережили найбільші лихоліття, терпіння і тортури, фізичні й душевні. Вони вміють працювати і охочі до праці. Уже те одно, що вони видержали оті нещастя, вказує, що вони дуже сильні духом і тілом, що в них жива надія на краще майбутнє. Через те вони вповні заслуговують, щоб могли дістатись з дітьми в таке місце, де моглиб жити і працювати у спокою.

По 29 місяцях терпінь, доля тих „Ді Піс" ще досі не вирішена. Є ще найменше 1,073,000 осіб, які треба забрати з Німеччини і десь їх розмістити. Яких 12 країв згодились в договорах з ІРО взяти до себе 314,000 осіб упродовж наступних трьох років. Досі Злучені Держави ще не заявились за ніяку квоту. Досі не прибуває до Злучених Держав місячно навіть стільки осіб, які могли б прийти згідно зі звичайною емігрантською квотою, призначеною для европейських країн. До цього ще слід додати, що цілком не вичерпана емігрантська квота з воєнних років. Значить, що є багато місця в Америці для нових емігрантів.

Це, що Америка не допускає більшого числа розміщених осіб з Европи, дратує багатьох американців, які кажуть, що ми декламуємо перед світом про різні гарні речі, болізно над недолею нещасних „Ді Піс", а самі їх не забираємо до себе, хоч повинні бути добрим прикладом для інших теж і в цій справі. Та хто визнається на американських відносинах, той знає, що в справі допущення більшого числа „Ді Піс" заважують різні складні справи. Тепер усе це наладнується і зникають головні перепони одна за одною і можна надіятись, що конгрес таки ухвалить це мінімальне число, яке є в законопроекті Стратона.

Навіть годі припустити, щоб могло статись інакше. Тільки треба пильнувати, щоб кожна національна група між „Ді Піс" в Европі була трактована справедливо. Це значить, що треба і нам завчасу подбати, щоб з нової української еміграції в Европі дістався до Злучених Держав такий процент, який відповідає скількості українців у цілому числі „Ді Піс". У скитальчих таборах в Европі, чи поза ними, треба добре подбати, щоби були готові точні списки українців-скитальців, та щоб вони були доставлені українському представникові в Франкфурті, щоб він міг цю справу ургувати на місці, в ІРО, чи деінде. Треба це мати теж і нам тут в Америці, щоб можна представити це в уряді, чи в конгресі. Зволікати з тим не можна, бо ці матеріяли повинні бути в наших руках, як тільки зачнеться в конгресі дискусія над законопроектом Стратона, а воно може скоро зачатись.

Не запізнімось з тим бодай тепер, коли є повна надія, що можна буде дістати до Злучених Держав кількадесять тисяч українських скитальців.

С. Гординський.

ЮРІЙ КЛЕН

Дійшла до нас сумна вістка про несподівану смерть Юрія Клена. Це величезна страта для всеї української літератури. Відійшов не тільки поет, один з найперших і найвизначніших, а й культурний літератор. Це останнє варто в нас особливо підкреслити. Поетів у нас багато, а от досвідчених висококультурних літараторів, яким знайомі всі досягнення світової літератури — в нас справді обмаль. Клен знав в оригіналах літературу німецьку, французьку, англійську, американську, і з кожної дав або сам низку майстерних перекладів, або, як редактор, оформив багато видань; згадатиб тільки повне видання творів Джека Лондона в українській мові, що появилося заходами видавництва „Слово" в 36 томах.

Юрій Клен — прибране літературне прізвище Освальда Бургардта. Ніщо не свідчить так про силу сьогочасної молодої української культури, як той факт, що вона починає притягати до себе елемент чужий, який в літературі, напр., російській, міг би здобувати куди більші лаври, ніж в українській, вічно репресованій, переслідуваній. Факт, що Бургардт, як і розстріляний большевиками Майк Йогансен, перейнявся наскрізь українською стихією, що й дало йому змогу стати в перші ряди сьогочасних українських поетів та відіграти своєрідну історичну ролю в українській літературі. Бо Клен — один з „пятірного ґрона" поетів - неоклясиків, творчість яких поставила сьогочасну українську подію на незвичайні висоти. В нещодавно виданих „Спогадах про неоклясиків", книжці страшній і несамовитій своїми голими фактами, книжці, яка розповідає про фізичне й моральне мордування Москвою найкращих українських творців, Клен дав образ поодиноких представників тієї групи і розповів про трагічний кінець усіх: Зеров і Филипович — пропали на Соловках, Драй-Хмара — загинув у копальнах на Колимі, підвязуваний шнурами при роботі, коли від знесилення вже не міг стояти. Рильський — единий живий з „п'ятірного ґрона" — відробляє поетичну каторгу, як орденоносець-катохвал. У своїй монументальній поемі „Попіл імперій", що є апокаліптичним екраном епохи між двома війнами, Клен присвятив своїм загиблим друзям окремі розділи: як Данте, стрічає він їх у своїй мандрівці по каторгах, і кожен з них розповідає йому свою історію і свої терпіння за вільне слово.

Живучи до 1933 р. в підсоветській Україні, Клен-Бургардт з обережности обмежувався тільки до редагування чужих творів та до перекладів. Щойно покинувши Україну в страшний голодний рік 1933, він зміг заговорити вільно і першим його великим словом були „Проклятi роки", один з найсильніших творів, що їх знає нова українська поезія. На цілій поемі лежить величне сяйво обдертого ордами Києва, що всеж, „крізь блискавиці, цвіте мов вічний сон". Чека, розстріли, організований голод, заслання — все те описане високопоетичними, майстерними образами:

> Шумить, шумить тайґою чорний бір,
> Як і шумів колись за Миколая.
> Очами ще не міряний Сибір
> Тепер я криком радісним вітаю.
> Усіх, хто йшов шляхами ясних зір,
> В дрімуче лоно радо він приймає:
> Тут нації краса і гордий квіт
> З уламків корабельних творить міт...

Незвичайно сильні останні строфи поеми — молитва за всіх, страждущих і угнетених, за всіх за жива в снігу погребених" (до якої музику склав нещодавно композитор М. Гайворонський) і, вкінці, „за тих співців, які за хліб і чай, виспівують нам пекло, наче рай":

> Бо, може, жереб їх з усіх найгірший:
> Вони цславляють тиск чужих долонь,
> На самоті ж їх груди дишать ширше:
> Як ніч обвіє пахощами скронь,
> Вони складають потай пяні вірші,
> Де плаче сонце... й кидають в огонь.
> Не вчує світ: весна крізь ті канцони
> Ридає так, що на душі холоне...

Видана в Празі 1943 р. збірка „Каравели" принесла вибір найкращих поезій Клена в трьох циклях. „Услід конкістадорам" — цикл романтичний, історичний; „Серед озер ясних" — цикл ліричний, якому можна б покласти мотто:

> Природа тиха і смутна,
> Але в усьому обітниця:
> О, буде ще така весна,
> Яка тобі й не сниться!

Вкінці третій цикл „У Первозваного на горах" обіймає вірші історіософічні. Тінь київської Софії, „стрункої лілії в намисті з рос, яку плекала мудрість Ярослава", лежить на цьому циклі. Він увесь позначений шуканням долі, призначення України, її ролі в майбутньому.. Нам полярна зоря крізь тумани не водила кораблів до Індійської землі, ми, що мали свій обшир, не шукали прерій за морями, не ходили в хрестоносні походи, не плекали стрільчастої готики:

> ...О, вам, народи, що віки
> Свої у славу угорнули,
> Вам туртур, берла і вінки.
> Ви взяли в дар собі Минуле.
>
> А ми, ми творимо тепер
> З хвилин і дій життя поему.
> Ми пяні барвами химер,
> Що з них майбутнє ми снуємо.
>
> На гострій грані двох світів
> Ми непорушно муром стали.
> Щоб чорний вихор вас не змів
> Голодним клекотом металу.
>
> Щоб ви цвіли в красі стрункій,
> Ударивши у наші груди,
> Відлине в степ нераз прибій
> Шаленства, розпачу і блуду...

Так Клен представив українське призначення — бути муром проти навал Сходу. І недаремно в його поезії звучить так часто свідомий перегук із „Словом о полку", твором доби зовсім подібної до нашої, з однаковими завданнями й ідеалами. Вже це одне показує, який глибокий корінь його поезії, який чутливий був він на той вітер історії, що від віків переваюється просторами України. Один може тільки Маланюк вникнув — не скажемо глибше, а динамічніше — в ту історіософічну проблему, в якій поетична візія бачить сьогочасне як проекцію минулого в одній нерозривності, бачить вникливіше від історика-науковця ті рушійні сили, що містично усіма силами стихії женуть націю до здійснення її вікових ідеалів.

Як згадано, Клен був поетом високої культури. І тільки на її підмурі можна зрозуміти повстання такого величезного твору, як „Попіл імперій". Це не лірика, а міцно скомпонований хронікально - епічний твір, одноцільний, хоч його частини й написані різними розмірами і формами. Тема: як народжувалося і накопичувалося те зло, що привело до II-гої світової війни. Ми не знаємо, доки поет довів свій твір, але те, що він дав досі, вже вистачає, щоб збагнути величезну картину катаклізмів, які назрівали і потрясли нашою добою. Твір уже своїм задумом колосальний, а такі образи, як той, де жиди при чорних свічах проклинають Гітлера, своєю кошмарністю і майстерством може єдині в сьогочасній світовій літературі!

Всіми тими творами Клен запевнив собі одне з найперших місць на українському Парнасі. Його поезії, викувані із шляхетного матеріялу слова, пройняті то вогнем чуття, то холодом допитливого і гострого інтелекту, залишається в українській літературі як постійна, незнищальна вартість. Додаймо до цього ще й велику перекладну діяльність Клена, якого він присвоїв українській культурі зразки чужих архитворів. Тут слід передусім згадати майстерні переклади з французьких символістів, що були задумані неокласиками для окремої антології французької поезії, яка, хоч і замовлена держвидавом, ніколи не появилася. Свого часу Клен розповідав нам цілу історію тієї антології і митарства навколо неї: складена так, щоб дати показ усього найвищого і найбільш мистецького, що знає французька поезія, антологія зустрічалася з закидом „буржуазности" і „мистецтва для мистецтва" та її „рекомендовано" переробити в революційному напрямі... Врятувалися тільки переклади Клена, які він друкував пізніше у львівському „Вістнику", зате зовсім пропали блискучі як казав нам Клен, переклади Филиповича і Драй-Хмари. З інших творів Клен дав майстерні переклади Шекспірового „Ґамлета" і „Бурі", що проте в наших воєнних умовах досі ще не встигли появитися друком.

Поет і майстер були в ньому поєднані в однаковій і досконалій мірі. В сьому, до чого проклав він свою руку, надавав він того високого стилю европеїзму і тонкого смаку, що його так потребує молода українська література, якій дужі соки буяння і зросту не все дають змогу бути вишліфуваною. Тут він, разом із своїми друзями - неокласиками з „пятірного ґрона", зробив роботу переломову, яка сьогодні ще не може бути навіть належно оцінена.

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ

ВАЛЬДШНЕПИ

(Роман)

25)

— Що з тобою? — суворо сказала Аглая і з силою відштовхнула його від себе. — Що з тобою, Дімі?

Карамазов підвівся. Він блукав розгубленими очима по стелі й здавалось, що він от-от кинеться на підлогу й забеться в припадку епілепсії.

— Що з тобою, Дмитрій? — промовила Аглая вже лaскавим голосом. — Як ти зважився на такий вчинок?... І до того з жінкою, що з нею, порівняно, так недавно познайомився? Знаєш, я не чекала від тебе такої хоробрости!... Чи може ти мене прийняв за баришню легкої поведінки? Ну?... Чого ж ти мовчиш?...

— Пробач мені! — ледве промовив Карамазов. Я це зовсім несподівано зробив.

Аглая поправила своє рожеве плаття, підвелася з канапи й сказала:

— А що буде, як я розповім про це Ганні? Ну?

Дмитрій не відповідав. Тоді Аглая підійшла до нього і взяла його обличчя в свої руки:

— Ну, нічого, — сказа вона. — Я на тебе не ображуюсь. Більше того — скажу одверто — мені навіть приємно було, коли ти вкусив мене. Я переконалась, що ти є такий палкий, яким намальовала тебе моя уява. Чуєш?... Я не ображаюсь!...

Карамазову прийшла мисль, що дівчина просто жартує з ним. Вона мабуть і справді не проти того, щоб він узяв її, але він, Карамазов, страшенно мамулуватий чоловік і не знає, як поводитись із такими цікавими жінками. Треба бути більш рішучим, впертим, і все буде гарно. Він узяв її руку й спитав:

— Ти дозволяєш мені говорити з тобою так, як я. того хочу?

— Будь ласка! — кинула Аглая, не одриваючи очей від його обличчя. — Що ти думаєш мені сказати?

Дмитрій підійшов до вікна. За вікном в жерделевому саду щось кричала хазяйка подвіря, а над одною з ваз дизиків на крамниці. На ліву віконницю сів єгипетський голуб і проторкотів своє ласкаве „супруг".

— Ну, я тебе слухаю, — сказала Аглая. — Як ти там хочеш говорити зо мною?

— Бачиш, — почав мамуловато Карамазов і почервонів. — Я страшенно хотів би тебе мати...

Аглая засвистіла. Боже мій, як їй не свистіти, коли Дмитрій такий без кінця наївний. Що значить „мати"? Чи не думає він, що вона так і кинеться йому в обійми? Ні, це зовсім несерйозно! І коли б хтось інший сказав так, вона б зуміла реагувати. Але йому вона радить тільки покинути свою „карамазовщину" й поважати себе і її.

— Ти зрозумів мене? — сказала вона, кінчаючи. — Ну, говори ж, Дімі?

Він нічого не відповів і мовчки дивився кудись у простір. Він почував себе дуже ніяково. Так пройшло кілька секунд. Але от раптом він зареготав сильним і цілком природним реготом.

— Знаєш, що, — промовив він. — Дозволь мені поцілувати твою голову.

Аглая з зацікавленням подивилась на нього. Вона знову взяла в долоні його обличчя й промовила ласкавим, майже материнським голосом:

— Поцілувати мені голову?... І цього не треба робити...

— Клянусь тобі, — раптом скрикнув Карамазов, — клянусь тобі, що в мене й тіні не залишилось поганого почуття до тебе.

— Я дуже рада, — сказала Аглая. — Я вірю. Dante avait bien raison de dire que Eufer est pave de bonnes resolution. Але я дозволю тобі це зробити і тільки тоді, коли трапиться те, про що я зараз думаю.

— А про що ти зараз думаєш?

— Дімі, не треба бути таким наївним, а то я зовсім розчаруюсь у тобі. Ти зараз дуже подібний до свого друга Вовчика.

(Кінець буде).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ 1947 РОКУ

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Новак Олена, Улицька Лідія.
В. 5. Михлів Стела, Михлів Зофія.
В. 7. Роговська Маргарета, Салик Катерина, Келій Катерина.
В. 17. Коруд Естер, Кореневич Віра, Кореневич Петро.
В. 20. Перій Стефан Ґ., о. Ґабро Ярослав.
В. 25. о. Стебельський Василь, Стебеська Аркадія, Бойчук Марія.
В. 28. Скоцик Марія, Ґаркавай Юлія, Ґаліда Марія.
В. 42. Котис Михайло.
В. 44. Демчик Йосиф.
В. 45. Ланущ Марія А., Новаковська Наталія В., Мороз Йосифа.
В. 47. Касперяк Антін.
В. 55. Клімашевський Реймонд Р.
В. 61. Коваль Михайло.
В. 63. Котик Михайло.
В. 64. Сабо Амелія.
В. 76. Горощак Марія, Чап Петро.
В. 78. Харовський Іван, Жятек Іван.
В. 85. Костюк Катерина, Костюк Анна, Костюк Олена, Зенчак Марія, Шляхтанчин Анна, Жентак Зофія.
В. 87. Ґаврон Іван.
В. 90. Пугар Олена, Пугар Катерина, Пугар Марія.
В. 91. Ліба Петро.
В. 94. Д-р Зелтвей Людвіґ М., Лозовчук Іван, Заяць Стефан, Марків Микола, Лозовчук Розалія, Марусяк Вілям, Савчук Микола, Васкуль Володимир А.
В. 96. Юга Роберт М., МкҐолдрик Катерина.
В. 102. Голубець Юрій, Голубець Анастазія.
В. 105. Гриб Анна, Гриб Марія.
В. 106. Пашко Дорота А.
В. 109. Мачужак Михайло.
В. 112. Оржеховська Анастазія.
В. 113. Коземчак Франко, Бурик Антін П., Коземчак Едвард, Коземчак Михайло, Коземчак Вілям.
В. 115. Маліний Данило.
В. 119. Шепас Катерина, Цепін Маріянна, Стахура Андрій, Юґман Зофія, Нестор Ева, Фелц Марія, Сулак Павлина.
В. 120. Сенів Вілям Б., Сенів Ольга.
В. 124. Бала Павло А., Бала Іван.
В. 125. Заброський Олекса.
В. 130. Кравчук Ольга.
В. 136. Войняр Анна.
В. 146. Лепкан Василь.
В. 155. Сетник Йосиф, Будняк Розалія.
В. 156. Щудляк Максим.
В. 161. Ґеряк Вілям.
В. 164. Ґелетій Сузанна, Лупашінський Михайло.
В. 170. Крукар Рудолф Й.
В. 176. Янкевич Ольга.
В. 179. Дмитришин Джорджя.
В. 180. Тарас Павлина, Тарас Тереса, Тарас Вікторія.
В. 182. Боднарчук Евгенія.
В. 186. Тиганський Василь Д.
В. 200. Сташків Іван.
В. 204. Керницький Тарас А.
В. 206. Кузів Ольга, Кузів Наталія, Марцінюк Йосиф.
207. Сисун Корнелюс.
В. 217. Сеник Доміній, Фурдин Володимир, Паснак Петро мол., Цимбалістий Іван.
В. 221. Клайн Норман Л., Рурка Ольга, Щутка Юрій, Горох Іван Е., Кордук ЛаВерн.
В. 223. Котлярчик Михайло.
В. 230. Ситник Михайло Л.
В. 233. Запоточна Олена.
В. 238. Дардінський Генрій В.
В. 242. ДіПука Франко, Гришко Данило, Чісмар Петро, Гришко Марія, Гришко Катерина, Гришко Олена.
В. 274. Юрек Марія, Прокоп Петро, Мердич Михайло П.
В. 276. Двораківський Володимир, Завойський Антін.
В. 277. Кірлій Марія Н.
В. 282. Лукач Ольга.
В. 293. Ладубець Петро, Свірський Борислав.
В. 302. Шершон Франка.
В. 305. Левій Франко.
В. 309. Варян Джуна Р.
В. 316. Пілюк Марія, Цишк Володимир А.
В. 320. Микула Теодор.
В. 325. Лех Марія.
В. 331. Панчишин Розалія.
В. 336. Бак Анна, Рибчак Юліян, Бак Евген.
В. 338. Коваль Йосиф 2.
В. 341. Гащин Стефан, Гащин Евген.
В. 343. Онуфрик Марія, Онуфрик Катерина.
В. 348. Козьоринська Олена, Стахура Ірина, Періш Тома.
В. 351. Шарек Матілда.
В. 353. Банах Стела Р., Мольняр Анна К.
В. 358. Ґорський Анна.
В. 361. Половічак Микола, Вандяк Михайло, Федорик Ольга, Добрянська Теодора, Добрянська Анна, Курочак Маріян, Вандяк Михайло, Курочка Ольга, Талдандис Марія, Дяків Василь, Галичин Йосиф.
В. 364. Руній Елизавета А., Шийка Анна, Лечко Дорота О., Руній Іван Е., Руній Джеймс мол.
В. 365. Боюка Григорій Г., Козель Елисавета.
В. 371. Папроцький Петро, Папроцька Олена, Онищук Емілія, Онищук Ольга, Петрій Ґордон.
В. 372. Ярема Анна, Головка Олена.
В. 375. Іваш Петро, Іваш Евстахія.
В. 388. Хемич Йосиф Р. Л.Д., Урбан Данило, Летрінко Марія Т.
В. 398. Мелен Анна К., Боберський Вілям, Боберська Марія, Вороблевська Марія, Френкс Бетій М.
В. 413. Юревич Володимир Е., Білон Анеля.
В. 414. Карпа Андрій, Литвинчук Василь, Мельник Марія.
В. 422. Волошанський Дорота С.
В. 432. Стеблинська Павлина, Голота Марія, Сікорський Йосиф, Міщій Павло, Дубик Іван, Куж Кліфорд, Масній Семен, Залуський Андрій, Попович Вілям, Метельська Марія, Сенишин Микола, Смольський Вілям, Нападій Росел.
В. 435. Данилюк Богдан.
В. 452. Будник Стефан, Брих Михайло.
В. 455. Филипчук Анна.
В. 456. Могилюк Маріи.
В. 458. Мельник Василь.
В. 461. Цебринський Онуфрій.
В. 464. Золдра Текля.
В. 469. Кучма Ольга, Витрикуш Олекса.
В. 475. Бойко Катерина, Бойко Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Ґіґович Йосифа.
В. 7. Костик Марія, Салик Петро мол.*
В. 8. Михальчик Олекса.
В. 9. Лесик Михайло.*
В. 87. Марлер Юлія.
В. 99. Бонк Петро.*
В. 254. Таращук Теодор.*
В. 365. Горват Тесій.
В. 427. Пелешак Микола.
В. 432. Петрош Бодій В.,* Гушчар Михайло.*
В. 445. Бабій Стефан,* Шулган Стефанія, Стебніцька Ольга.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 37. Ґенеґа Марія.
В. 155. Довган Лев.*
В. 161. Лапиця Зофія.
В. 171. Козачок Юстина.
В. 189. Банах Іван, Банах Анджелина.
В. 341. Сироїд Григорій,* Боришкевич Мафтій.
В. 386. Пастернак Юлія, Пастернак Петро.
В. 432. Лещук Олена, Федорак Василь.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 67. Брохівський Росел.
В. 102. Суняк Розалія.
В. 124. Кобасюк Іван.*
В. 180. Тарас Тереса.
В. 236. Скерпон Іван.*
В. 305. Онуляк Павлина.
В. 462. Равлик Дженій Ф.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Кальнаш Іван.
В. 7. Петрунцьо Андрій.*
В. 16. Бандура Андрій,* Бандура Розалія.
В. 39. Пахолок Павлина.
В. 40. Тех Теодора, Маерська Анна.
В. 77. Яцейко Михайло.*
В. 82. Саміло Григорій,* Зємба Іван.*
В. 85. Латанишин Естер.
В. 86. Семонич Ірина.
В. 109. Лепович Ґеновефа П.
В. 126. Рішів Анна.
В. 135. Зазворська Марія.
В. 155. Паснак Петро.*
В. 164. Бобенко Яків.*
В. 234. Кобран Ольга.
В. 242. Криба Олена.
В. 265. Паламар Едвард.*
В. 270. Ґродецький Станислав.*
В. 283. Оліник Вілям.*
В. 296. Скрипек Мартин.
В. 312. Єдинак Йосиф Вм.*
В. 339. Будай Анастазія, Будай Калина, Будай Марія.
В. 342. Грицуна Йосиф.*
В. 348. Прусак Розмарія.
В. 353. Ліско Володимир.*
В. 365. Цар Йосиф.* Цар Юлія.
В. 371. Месмер Елисавета.
В. 379. Пилипів Софія Т.
В. 403. Сембрат Семен, Сембрат Параска.
В. 405. Дворницький Йосиф.*
В. 432. Зарудний Петро.*
В. 436. Пенцак Іван.*
В. 445. Татарчук Мічел,* Татарчук Олена, О. Мозій Микола М., Стефанюк Наталія.
В. 446. Міґус Йосиф.
В. 461. Куцій Малій, о. Келюх Петро, Гоменюк Юрій.*
В. 464. Костюк Іван.*
В. 478. о. Борис Стефан, Пліхта Олена.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 75. Булак Джералд.
В. 90. Ковалишин Іван.
В. 198. Козачок Юстина.
В. 234. Ґенеґа Марія.
В. 296. Пастернак Юлія, Пастернак Петро.
В. 383. Довган Лев.*
В. 432. Івасів Петро.*
В. 446. Федорак Василь, Лещук Олена, Гнатко Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 67. Брохівський Росел.
В. 102. Суняк Розалія.
В. 124. Кобасюк Іван.*
В. 180. Тереса Тарас.
В. 236. Скірпон Іван.*
В. 305. Онуляк Павлина.
В. 462. Равлик Дженій Ф.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ.

В. 162. Ґеда Олена.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ.

В. 83. Бабяк Павло.*
В. 87. Касіло Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 29. Шафран Теодор.*
В. 76. Бучак Богдан, Фриндак Катерина.
В. 112. Романович Михайло.*
В. 133. Фечук Андрій.
В. 135. Тунко Галя.
В. 151. Стельмах Йосиф.*
В. 180. Тарас Тереса.
В. 182. Молодович Володимир.
В. 204. Кручковський Гриць.
В. 211. Гузар Михайло.*
В. 236. Прислопський Стефан.*
В. 276. Баландят Катерина.
В. 338. Лучка Мілтон,* Кудлик Ольга, Грицько Іван.*
В. 362. Васюра Марія.
В. 372. Радкович Олена.
В. 403. Гавриляк Юрій.*
В. 405. Чекановський Михайло,* Чекановський Андрій.*
В. 464. Конаровський Йосиф.*
В. 475. Бойко Марія.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 7. Руш Франко.
В. 67. Наджоґа Теодор.
В. 106. Чергавій Іван.
В. 130. Карплюк Антін, Гладкий Григорій.
В. 150. Шулган Петро.
В. 168. Дзюбак Василь.
В. 173. Лазарчик Силвестер.
В. 177. Зарицький Йосифа.
В. 187. Нестор Іван.
В. 191. Місінович Максим.
В. 211. Бабій Максим.
В. 213. Мельник Михайло.
В. 217. Грицак Микола, Олексин Олекса.
В. 237. Лебіщак Юлія.
В. 306. Лесків Василь.
В. 308. Лесеґанич Петро.
В. 317. Новенчій Маґдалена.
В. 322. Баніт Юлія.
В. 328. Станкович Карло.
В. 334. Пукач Ілько.
В. 336. Стась Кость.
В. 359. Стодольський Михайло.
В. 383. Шевчук Ілько.
В. 385. Зейболіс Марія.
В. 404. Добранський Микола ст.
В. 441. Конколь Анна.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком жовтня 1947 року було в У. Н. Союзі повнолітних членів	35,282
В місяці жовтні 1947 р. принято нових	220
В місяці жовтні 1947 р. принято наново	15
В місяці жовтні 1947 р. принято з переступними листами	12
В місяці жовтні 1947 р. принято з інших кляс	8
В місяці жовтні 1947 р. принято зі старого роду обезпеч.	—
Разом	35,537
В місяці жовтні 1947 р. суспендовано	50
В місяці жовтні 1947 р. відійшли з переступними листами	11
В місяці жовтні 1947 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	7
В місяці жовтні 1947 р. відійшли до нового роду обезпеч.	—
В місяці жовтні 1947 р. відійшли зо зворотом у готівці	23
В місяці жовтні 1947 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці жовтні 1947 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	2
В місяці жовтні 1947 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці жовтні 1947 померли	28
Разом	122
З кінцем місяця жовтня 1947 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	35,415

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А.	на $ 250	5
В клясі А.Н.	на $ 500	83
В клясі В.	на $ 750	11
В клясі С.	на $1000	168
В клясі В.В.	на $1500	5
В клясі С.С.	на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі О- 500	на $ 500	460
В клясі О-1000	на $1000	304
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	4,985
В клясі Р-1000	на $1000	3,563
В клясі Р-1500	на $1500	47
В клясі Р-2000	на $2000	47
В клясі Р-2500	на $2500	7
В клясі Р-3000	на $3000	5

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е1 500	на $ 500	3,488
В клясі Е-1000	на $1000	1,653
В клясі Е-1500	на $1500	41
В клясі Е-2000	на $2000	35
В клясі Е-2500	на $2500	5
В клясі Е-3000	на $3000	7

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі W- 250	на $ 250	2
В клясі W- 500	на $ 500	4,508
В клясі W- 750	на $ 750	1
В клясі W-1000	на $1000	3,700
В клясі W-1500	на $1500	41
В клясі W-2000	на $2000	20
В клясі W-2500	на $2500	2
В клясі W-3000	на $3000	3
В клясі W-різні суми		74

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів.

В клясі Т- 100	на $ 100	3
В клясі Т- 250	на $ 250	164
В клясі Т- 500	на $ 500	3,524
В клясі Т- 750	на $ 750	518
В клясі Т-1000	на $1000	7,695
В клясі Т-1500	на $1500	181
В клясі Т-2000	на $2000	52
Разом		35,415

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 7. Багрій Варвара.
В. 11. Василовський Михайло Дж.
В. 20. Ґордай Юрій мол., Денелсон Петро В., Денелсон Патрися А., Савчук Микола мол., Престон Роберт І., Перій Михайло мол., Набожняк Мирон Р., Набожняк Микола К.
В. 38. Тарбій Евген М., Тарбій Тома Ю., Тарбій Дорота З., Ґузалак Давид А.
В. 39. Бат Релф. Калькаровська Анна Ш.
В. 44. Савка Іван мол.
В. 45. Пеленський Володимир П.
В. 48. Куцаба Едвард П.
В. 55. Клімашевська Варвара, Клімашевський Мирон.
В. 49. Сидій Володимир Б.
В. 63. Бендер Алберт мол. 2, Фенечій Данило 3-тій.
В. 75. Космина Роберт Л., Космина Патрися А.
В. 90. Височанський Іван мол., Мащак Фредерик І., Водьчанська Калина, Мащак Петро, Мащак Марія Л., Палько Чарлс, Палько Іван мол.
В. 91. Стецько Джералдина А., Кіналь Юрій В., Кіналь Ігор І.
В. 94. Пітфорд Маріянна Е., Лозовчук Ольга І., Заяць Христина С., Палмер Микола С.
В. 102. Голубець Дарія, Голубець Зеновій М.
В. 103. Танин Яніна М.
В. 105. Снайдер Вінцентій мол.
В. 116. Горват Юрій.
В. 130. Гладкий Джойс.
В. 133. Каспрак Марія Е.
В. 136. Скрабут Марджій, Клем Іванна.
В. 140. Тим Олена.
В. 142. Міськів Патрися А.
В. 146. Колодій Невей П.
В. 150. Мур Йосиф В.
В. 55. Капцьо Тома.
В. 164. Возняк Стефан В., Бугай Фон М., Михальський Володимир мол., Орам Шарон М.
В. 170. Гаєвий Вілям М.
В. 175. Кроковський Михайло В., Заплітний Дорота А., Заплітна Розмарія, Луцин Роналд П., Лушин Ален К., Кроковський Шерон Р.
В. 177. Лучка Стефан М.
В. 178. Качмарська Ольга.
В. 180. Жуковський Давид Л., Жуковський Джералд С., Александер Марія Й., Ониско Амеля, Ониско Патрися.
В. 182. Хомич Річард А.
В. 186. Бам Катерина К.
В. 200. Сташків Рута А.
В. 204. ДеБлю Джерій В.
В. 206. Барилик Стефан Ф.
В. 217. Цимбалістий Стефан І.
В. 230. Свет Катлина М., Ситник Варвара А., Ситник Дайана С., Ситник Михайло мол., Ластик Іванна.
В. 238. Тінсон Олена М., Рак Зофія, Лосон Христина.
В. 242. Гришко Теодор.
В. 251. Пильц Юлія А., Гавриляк Володимир С.
В. 262. Табака Дженис М.
В. 265. Ґлович Марія.
В. 266. Ларенс Давид Ф.
В. 268. Норис Нейсій А.
В. 271. МкКій Михайло.
В. 274. Рак Річард Р., Юрек Ірина М.
В. 283. Хамуляк Річард М., Христина Вілям Б.
В. 290. Донелій Едвард Ґ. мол., Донелій Іван.
В. 292. Гутник Стефан П. мол. 2.
В. 305. Качмарик Роберт, Сінґлер Юрій мол., Смел Катерина.
В. 316. Кучмій Сузанна А.
В. 319. Ровчка Володимир І., Копяк Іван Г.
В. 325. Зелем Катерина Т., Крафінська Катерина Ф., МкДоно Йосиф П.
В. 341. Кісіль Кароля А.
В. 350. Герман Маріянна К., Стійфенс Михайло Дж.
В. 353. Бацик Теодор Ф.
В. 358. Попель Давид М.
В. 361. Шмир Джуви Е.
В. 364. Клю Джералдина В.
В. 371. Бурак Ґерій, Малок Долореса, Малок Джеймс.
В. 373. Федина Дайана.
В. 385. Віценто Ґреґорій С., Гацек Стефан.
В. 398. Санишин Лорета, Копичак Михайло 3-тій, Полганус Ріачрд, Стаер Джерій М., Ґрос Білий М., Слатерлій Іванна М., Полганус Джералдина, Слатерлій А. М., Стаер Вілям Е., Стаер Денис.
В. 413. Юревич Юлія М., Юревич Айлійна М., Юревич Лаврентій Т., Юревич Едвард Й.
В. 414. Волинець Евген Р. мол., Дякун Маріянна.
В. 427. Кравчук Робирт П., Сосяк Павло В.
В. 428. Дідух Петро, Барчук Дмитро А., Дубчак Маргарета Р.
В. 432. Міґус Алися В., Терлак Ленард М.
В. 435. Гоюс Джениса М., Мельничук Філис Анна.
В. 469. Козовик Гнат.

НАНОВО ПРИНЯТІ ДІТИ:

В. 48. Куцаба Христина А.
В. 170. Дзюма Верґенія, Вікс Сузанна Е.

(Докінчення на стор. 4-тій).

Юрій Шерех (Професор УВУ в Мюнхені).

Принципи і етапи большевицької політики

щодо словянських мов в СССР (крім російської).

(Докінчення). 7)

1939-1941

Напруженість міжнародної атмосфери і готування до близької війни, що були виразні вже 1939 р., примусили большевиків знову перейти до деякого загравання з українцями. Українська інтелігенція зразу використала це й для боротьби на мовній ділянці. Тільки робити це могли лише репрезентативні постаті, а що серед мовознавців таких постатей не було, то ініціятива переходить до письменників. Застрільником виступає Ю. Яновський в „Літературній газеті". Не маючи змоги прямо схарактеризувати стан речей, він говорить про віддалення літературної мови від народної, про збіднення літературної мови і про потребу збагачувати її з народної мови, по суті обстоюючи цим самобутність укр. мови. Другим виявом активізації українських сил було обговорення проєкту словника, складеного в Києві. В дуже гострих виступах (особливо М. Бажана і Ю. Яновського) словник був розкритикований так, що більше не стояло питання про його видання. Вирішено працю почати наново, при чому був цілком змінений напрям праці. Зовні це виявилося в тому, що на чолі праці став повернутий з неласки редактор старого академічного словника акад. А. Кримський.

Окупація Галичини, а далі Буковини ще більше підкреслила потребу заличкувати попередню політику. Відновляється наукове розроблення проблем української мови, складається під керівництвом Л. Булаховського підручники з української мови та її історії для університетів, що повинні якоюсь мірою відновити розхитувані протягом десятьох років норми літературної мови. Мовчки допускається вживання багатьох проскрибованих слів, русифікація літературної мови ніби припиняється.

Проте, ваги цих процесів не треба перебільшувати. Вони були не принциповою зміною політики, а тільки виявом хитань і побоювань большевиків на окупованій Україні перед лицем близької війни. А глибинні процеси русифікації тривали. Установи лишилися російськими, становище в школах не змінилося, навпаки, новостворені ремісничі школи, що існували по містах, а учнів примусово стягали з села, при чому укр. блр. молодь переважно мобілізували до Росії, стали потужним засобом денаціоналізації селянської молоді. Нарешті, важливим русифікаційним чинником було дедалі зростаюче військо. Про українізацію всіх цих інституцій і мови не було. Отже припинення наступу на укр. і блр. мову зсередини большевики вирішили компенсувати посиленням русифікаційного тиску зовні, тільки в менш помітних формах.

Бо большевизм завжди означає русифікацію України й Білоруси, так само, як боротьба з большевизмом на Україні й Білорусі, щоб бути успішною, мусить включати в себе боротьбу з русифікацією.

Надіслане через:
United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 17.

Відділ:	Жертва:
Петро Онишко	$ 3.00
О. Савіцький	3.00
Марія Кашинська. передпл.	2.00
Tony Kowalski	2.00
Михайло Гойда	2.00
Mike Wawranec	2.00
F. Pacowta	2.00
Іван Шушереба	2.00
Михайло Куйовський	2.00
Ilko Bulka	2.00
Юрій Скоропад	2.00
Василь Кореньовський	1.00
Andrew Antonijruk	1.00
Alex Hutzal	1.00
5 І. Сидор	3.00
5 М. Ґалан	2.00
5 О. Мартин	2.00
5 М. Ливицький	2.00
5 Е. Кривень	2.00
5 Анна Фіґурська	2.00
5 М. Довгелов	2.00
5 Н. Микитин	2.00
5 Й. Олійник	2.00
5 А. Паламар	2.00
5 С. Лішак	2.00
5 К. Гуменчук	2.00
10 Василь Глива	2.00
13 Агата Качмар	2.00
13 Петро Ренековський	2.00
16 Микола Москаль	2.00
16 Іван Кріль	2.00
16 Іван Брега	2.00
16 Володимир Юревич	2.00
20 Іван Підперигора	2.00
20 Чорний Михайло	2.00
20 Роман Карпович	2.00
20 Матвій Прихітко	2.00
23 Іван Бінковський	3.00
23 Дмитро Винник	2.00
45 Андрій Сломка	2.00
49 Микола Юречків	2.00
49 Микола Яцків	2.00
49 Гнат Гнідий	2.00
49 Іван Місюрка	2.00
49 Яків Місюрка	2.00
49 Дмитро Пуколь	2.00
49 Микола Юрків	2.00
49 Петро Стецюк	2.00
59 Петро Зелінський	2.00
60 Франко Марціновський	2.00
66 Іван Буґера	2.00
67 Іван Ґела	2.00
67 Д. Домарецький	2.00
69 Микола Щур	2.00
75 Іван Комаринський	4.00
83 Андрі Вишиваний	2.00
86 Петро Польовий	2.00
86 Михайло Баюс	2.00
86 Теодор Ільчишин	2.00
86 Іван Овсяник	2.00
86 Микола Добранський	1.00
87 Микола Трояновський	2.00
97 Михайло Табачук	3.00
102 Микола Бусько	2.00
103 Микола Брендзей	1.00
104 Михайло Зельвак	2.00
104 Михайло Стичишин	1.00
111 Михайло Боліховський	5.00
120 Василь Манастирський	2.00
127 Василь Качур	2.00
140 Стебан Нановський	2.00
142 Михайло Костів	2.00
146 Данило Лапцан	2.00
175 Бартош Василь	5.00
175 Trubilowicz Blazej	2.00
175 Дяків Андрій	2.00
175 Білінський Василь	2.00
175 Василь Клап	2.00

(Докінчення листи буде)

Місячний Звіт Гол. Секр. УНС.

(Докінчення зо сторони 3-тої)

В. 135. Мандзяк Ірина.
В. 254. Таращук Евген.
В. 369. Конек Ольга, Конек Стефанія.
В. 445. Стебніцька Віра Л.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 189. Бапах Володимир М.
В. 432. Мишій Евген І.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС.

В. 11. Дида Андрій мол.
В. 350. Блащук Данило М.

СУСПЕНДОВАНІ ДІТИ:

В. 7. Ваньцо Іван.
В. 36. Швець Патриса, Швець Марія, Швець Глорія.
В. 39. Пахолик Джеймс, Пахолок Іван.
В. 82. Земба Іван А.
В. 86. Драган Соня.
В. 98. Хованець Іван.
В. 158. Андрійчук Розалинд.
В. 201. Фемяк Петро.
В. 221. Ганчарик Стефан, Белецький Доналд П.
В. 242. Прач Адам, Прач Ілько, Прач Йосиф.
В. 271. Зубріцький Марія.
В. 273. Грушкевич Ольга.
В. 345. Андрусецький Григорій.
В. 364. Юроско Роберт М.
В. 365. Цар Петрик М.
В. 269. Ґаспар Варвара М.
В. 383. Сапко Варвара.
В. 432. Касян Ірина Г.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 464. Кравець Анна.
В. 473. Вербіцька Мирослава О.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 11. Дида Андрій мол.
В. 350. Блащук Данило М.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 1. Новак Олена Г.
В. 5. Михлів Стефанія, Михлів Зофія.
В. 7. Роговська Маргарета, Салик Катерина, Келій Катерина, Капітула Анна.
В. 47. Касперак Антін.
В. 63. Котик Михайло.
В. 78. Харовський Іван, Зятек Іван.
В. 87. Гаврон Іван.
В. 91. Либа Петро.
В. 94. Васкуль Володимир.
В. 96. Юга Роберт, МкҐолдрич Катерина М.
В. 109. Мачижак Михайло.
В. 115. Міліній Данило.
В. 119. Цепін Маріянна, Стагура Андрій.
В. 124. Бала Іван.
В. 136. Войняр Анна.
В. 182. Боднарчук Геновефа.
В. 207. Сисун Корнелюс.
В. 221. Кордуч Ілена Л., Горох Іван Е., Шутка Юрій, Горох Іван Е., Кордук Олена.
В. 223. Котарчик Михайло.
В. 233. Запоточна Олена.
В. 274. Мердич Михайло.
В. 276. Двораковський Володимир.
В. 282. Лукач Ольга.
В. 302. Шершон Франка.
В. 331. Панчишин Розалія.
В. 338. Коваль Йосиф.
В. 341. Гащин Евген, Гащин Стефан.
В. 348. Стахура Ірина.
В. 364. Шийка Анна, Личко Дорота О.
В. 371. Петрій Ґордон, Онищук Емілія, Онищук Ольга.
В. 372. Головка Олена.
В. 388. Урбан Данило.
В. 414. Литвінюк Василь.
В. 422. Волошанська Теодозія С.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 13. Дзюмбила Іван.
В. 112. Станчик Беверлій А.
В. 164. Кукорило Марія.
В. 230. Бахур К. Владик.
В. 331. Панчишин Олекса.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком жовтня 1947 року було в У.Н.С. дітей членів	12,229
В місяці жовтні 1947 р. принято нових	151
В місяці жовтні 1947 р. принято наново	8
В місяці жовтні 1947 р. принято з переступними листами	2
В місяці жовтні 1947 р. принято з інших кляс обезпеч.	9
Разом	12,383
В місяці жовтні 1947 р. суспендовано	25
В місяці жовтні 1947 р. відійшли з переступними листами	2
В місяці жовтні 1947 р. відійшли до старших членів УНС	49
В місяці жовтні 1947 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	2
В місяці жовтні 1947 р. відійшли зо зворотом у готівці	5
В місяці жовтні 1947 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці жовтні 1947 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	—
В місяці жовтні 1947 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці жовтні 1947 померли	—
Разом	83
З кінцем місяця жовтня 1947 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	12,300

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-шій на $500	3,531
В клясі 2-гій на $500	1,029
В клясі 3-тій на $100	2,413
В клясі 4Р на $ 250	121
В клясі 4Р на $ 500	1,819
В клясі 4Р на $1000	611
В клясі 5Е на $ 250	244
В клясі 5Е на $ 500	1,874
В клясі 5Е на $1000	487
В клясі 6С на $ 500	125
В клясі 6С на $1000	46
Разом	12,300
З кінцем місяця жовтня 1947 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	47,715

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати і відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за жовтень 1947 року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж жовтня 1947 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. секретар.

ЗНАЙШОВ „СПОСІБ", ЯК ЗМУСИТИ КОМІРНИКА ПОКИНУТИ СКЛЕП. — Ця картина знята в Шангаю, в Китаю. Бачимо перед собою власника склепу з одежею, як приглядається 11 домовинам, які власник дому поскладав по середині склепу. Сталося це по тім, як не дійшло до згоди в справі чиншу. Власник дому придумав такий спосіб, щоб ним змусити власника склепу вибратись з його камениці.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

БОСТОНСЬКІ ВІСТІ.
Листопадове Свято.

Зимовий сезон народньої праці починає майже кожна свідома громада Листопадовим Святом. Так і в нас відбудеться воно з кінцем біжучого місяця. Буде співати хор православної церкви під проводом студента Бостон Консерваторії оф Мюзик, Людвика Желехівського. Будуть стрілецькі пісні й нові сили, які прибули недавно зо скитальщини. Очевидно, що громада повинна вшанувати свято своєю масовою приявністю.

З забави на допомогу скитальникам.

Сестрицтво св. Покрови улаштувало спільний обід в церковній залі в неділю 9. листопада. Після молитви о. Каськова і привитання численних гостей предсідницею Ф. Бойко пішли різні промови, молодь приспівувала українські пісні, всі бавилися гарно, а після того предсідниця пригадала на гірку долю скитальників і візвала до збірки на злагіднення їхньої нужди. Збірка принесла $25.

Поміч бідним в нашій громаді.

Молоді дівчата і такі, що недавно подружилися, гуртуються в товаристві Дочки України. Вони нераз виступають прилюдно в народних одягах, щоб заманіфестувати своє походження, уладжують вечерниці тощо. На день 22. листопада вони уладжують баль в Народнім Домі в Матапан, а чистий дохід призначений на бідних в нашій громаді.

Відділ 238 У. Н. Союзу при праці.

Доброго й щирого Союзовця пізнати по його праці. Сама хвальба без діл не поможе. Отже, коли Головна Канцелярія У. Н. Союзу видала заклик до зорганізування около 3,000 нових членів і на наш відділ назначила квоту, то треба цю працю виконати. Проспектів на нових членів багато, бо приходять на світ діти в домах громадян українського роду, а це кандидати на нових членів. Треба лише їх усіх вписати до нашого братства. Треба, щоб з урядовцями співпрацювали всі члени. Для удачної акції в цій справі буде улаштоване підприємство. Коли зберуться люди, тоді піде масова заохота. Чистий дохід буде призначений на скитальників і героїв з УПА.

Микола Давискиба.

МІСТО НЮ ЙОРК.
Признання для артистів з Листопадового Свята.

Після покриття видатків Листопадового Свята з 2. листопада, осталося чистого зиску $300, які вислано, згідно з наперед складеним пляном на допомогову акцію, ведену Злученим Американсько-Українським Допомоговим Комітетом. Цей дохід уможливили різні сили, які брали безплатну участь у згаданому концерті, а в першу чергу пані Ольга Лепкова й її фортепіянова акомпаністка, Оля Дмитрів. Обом їм, а теж і іншим, складаємо оцим в імені української громади в Ню Йорку щиру подяку.

Управа Обєднаного Комітету Українських Товариств.

ВОДЕРВЛІТ, Н. Й.
Листопадове Свято.

Старанням Українського Американського Горожанського Клюбу, влаштовано в дні 9. листопада в домівці клюбу „Листопадове Свято".

Реферат про Ідею Першого Листопада виголосив о. Павло Теодорович.

Мішаний хор з Когус, під дірігентурою п. Петра Бачинського, гарно відспівав кілька відповідно до свята підібраних пісень.

В часі академії переведено збірку на Український Конгресовий Комітет. Зібрано $167.25.

Жертви зложили: Управа Укр. Амер. Гор. Клюбу $50; Брацтво св. Миколая $25; Український Жіночий Клюб $10; по $5: П. Бачинський, П. Ковальчик, В. Мадараш, В. Футулуйчук, Л. Завойський, В. Сташко; М. Древецький $4; по $2: М. Завойський, п-ні Савюк, М. Спяк, С. Ковальчик, О. Спяк, В. Дерлиця, Й. Крушельницький, І. Урбан, С. Михасів; по $1: В. Галайко, Н. Н., п-ні С. Ковальчик, Й. Розенбайґер, п-ні Розенбайґер, А. Кріль, А. Карафанда, К. Спяк, п-ні І. Теодорович, О. Давидович, О. Теодорович, п-ні Е. Урбан, п-ні Млинарик, п-ні Галабуда, п-ні Завойська, Л. Краняк, І. Легуняк, Ф. Васуля, п-ні Вуйцік, М. Дичко, В. Колодник, І. Гобляк, П. Риганич, А. Качмар, П. Спяк.

Дрібні датки $5.25.

ПІТСФІЛД, МАСС.
На У. К. Комітет.

В нашій місцевості заснувався в місяці червні 1946 Комітет Допомоги Українському Конгресовому Комітеттові. На початок вписалося 10 членів, котрі зобовязалися платити місячно по долярові і тим помагати У. К. К. виконувати намічену ним працю.

Дотепер заплатили свої вкладки на суму $19: Я. Маланчук, М. Дарчук, І. Яремій, О. Яремій; Ю. Спасик $14; І. Мартинюк $8; Н. Стефанюк ст. $6; Я. Харів $2; А. Гуска $1; о. Скородинський $1. Разом зібрано $108. Вислано минулого року в місяці вересні $40, а тепер передано $68. — Звернемо увагу тим, котрі записались і добровільно себе оподаткували, щоби були ласкаві це виконати до секретаря п. М. Дарчука, або котрого іншого члена цього комітету.

А. Маланчук,
предсідник Народного Комітету
в Пітсфілд, Масс.

HEALTH HINTS

("Health Hints" is a regular contribution to this paper by The Medical Society of New Jersey. Questions should be addressed to the Office of the Society, 315 West State Street, Trenton 8, N. J.)

ONE OF OUR USELESS MEMBERS

ONCE as dreaded a disease as cancer, still dramatically dangerous, yet nowadays dismissed rather too often as a minor affair—that's the story of appendicitis in a diminutive nutshell!

As recently as 1750, appendicitis was recognized as an independent disease by a young French physician. But not until 1886, did Dr. Reginald Fitz of Boston convince the world that inflammation of the appendix was a local condition that could be cured by removing the diseased appendix. Previously people called it "typhlitis" or "inflammation of the large bowel" and many people died, helplessly and hopelessly, of it.

The appendix is a narrow tubular organ, usually three or four inches in length and a quarter of an inch in diameter, extending downward from the large intestine. It is particularly vulnerable to kinking or blocking. Having no useful function to perform and being poorly supplied with fresh blood, the appendix often becomes a depository for bacteria.

In fact, the tissue of the appendix is quite similar to that of the tonsil, which also is apt to become a focus of infection.

Like a street corner loafer, the appendix often gets in the way of its functioning neighbors, is likely to develop into a dangerous nuisance and even get into criminal trouble.

When the appendix becomes seriously infected and inflammed, the owner of it has acute appendicitis. If this development is not promptly interrupted by appropriate surgery the offending appendix may become gangrenous and eventually rupture—spreading its infection to the sensitive linings of the abdomen. When this happens, the patient has peritonitis, and he's in for a rocky time until the generalized infection can be controlled.

Four out of every ten adults are said to have attacks of appendicitis—frequently of a mild nature at one time or another during their lives. It is most common in the ages 10 to 35, although it is no stranger either to the infant or the aged.

Appendicitis seems to be one of the penalties of civilization, for it is relatively rare among savage tribes. There is no sure way to preventing appendicitis, but we can reduce the likelihood of an appendix becoming troublesome by (1) avoiding concentrated foods that tend to constipate us, in favor of bulkier and coarser items; (2) exercising regularly, especially by the quaint old sport of walking; and by (3) avoiding frequent or unprescribed use of laxatives. This last — avoidance of laxatives is especially important.

The symptoms of appendicitis are variable, and it is often difficult to diagnose. But any abdominal pain that lasts more than three or four hours should be treated seriously, and the proprietor of such a tummy should take it promptly to his family doctor.

ДО ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

Коли зміняєте свою адресу, а Ви є ЧЛЕНОМ У. Н. Союзу, то подайте число відділу. А коли Ви є передплатником, то це при зміні адреси зазначіть.

Подані нам так інформації прискорять зміну адреси без проволоки.

Адм. Свободи.

ТАРЗАН ч. 1736. Львиця посеред малп.

Коли почався танок дум-дум, малпи окружили попавшого в розпач малпочоловіка... він нагло зібрав свої сили і перескочив понад голови малп.

Опісля він підскочив до гиляки дерева і перетяв вирину вужілку, яка тримала львицю в завішенні.

Нума впала з гиляки саме посеред остовпілих малп.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти. А просвіта — це сила.